

แผนปฏิบัติการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน

“จังหวัดสะอาด”

ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

องค์การบริหารส่วนตำบล

อำเภอราษีไศล จังหวัดศรีสะเกษ

คำนำ

องค์การบริหารส่วนตำบลด่าน ได้จัดทำแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗ ขึ้นเพื่อให้การจัดการขยะมูลฝอยของประเทศไทยมีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง และเป็นไปตามเป้าหมายของ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะของประเทศ (พ.ศ.๒๕๖๕ -๒๕๗๐) และเพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการขับเคลื่อนและแก้ไขปัญหา ขยะมูลฝอยชุมชนให้เกิดความต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ ถูกหลักวิชาการ และสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

องค์การบริหารส่วนตำบลด่าน

ส่วนที่ ๑ บทนำ

๑.๑ หลักการและเหตุผล

จากสถานการณ์และปัญหาขยะมูลฝอยชุมชนที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ประกอบด้วยหลายสาเหตุ ปัจจัย และจำเป็นจะต้องได้รับการแก้ไขปัญหาย่างเร่งด่วน กระทรวงมหาดไทยหนึ่งในหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักในการดำเนินการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ในด้านต่าง ๆ เช่น ขยะมูลฝอยไม่ได้รับการคัดแยกตั้งแต่ต้นทาง การบริหารจัดการของหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบยังขาดประสิทธิภาพและขยะมูลฝอยชุมชนไม่ได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ กระทรวงมหาดไทยจึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ขึ้นเพื่อขับเคลื่อนและแก้ไขปัญหามลพิษขยะมูลฝอยให้เกิดความต่อเนื่อง และเป็นไปตามเป้าหมายของ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะของประเทศ (พ.ศ.๒๕๖๕ - ๒๕๗๐) ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินการแก้ไขปัญหามลพิษขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗ ขึ้น เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยต่อไป

๑.๒ วัตถุประสงค์

เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ถูกหลักวิชาการ และสอดคล้องตามแนวนโยบายการจัดการขยะ ของรัฐบาล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกระดับ

๑.๓ เป้าหมาย

องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ และถูกหลักวิชาการ

๑.๔ นิยามและความหมาย

มูลฝอย หมายความว่า เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า ถุงพลาสติก ภาชนะใส่อาหาร แก้ว มูลสัตว์หรือซากสัตว์รวมถึงสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยง สัตว์หรือที่อื่น (พระราชบัญญัติการสาธารณสุข,๒๕๓๕)

ขยะมูลฝอย (Solid waste) คือ เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า เศษวัตถุ ถุงพลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหาร แก้ว มูลสัตว์ซากสัตว์หรือสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยง สัตว์หรือที่อื่น และความหมายรวมถึงมูลฝอยติดเชื้อ มูลฝอยที่เป็นพิษ หรืออันตรายจากชุมชนหรือ คร่าวเรือน ยกเว้นวัสดุที่ไม่ใช่แล้วของโรงงานซึ่งมีลักษณะและคุณสมบัติที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน (กรมควบคุมมลพิษ,๒๕๔๘)

ขยะย่อยสลาย (Compostable waste) หรือ มูลฝอยย่อยสลาย คือ ขยะที่เน่าเสีย และย่อยสลายได้เร็ว สามารถนำมาหมักทำปุ๋ยได้เช่น เศษผัก เปลือกผลไม้เศษอาหาร ใบไม้เศษ เนื้อสัตว์เป็นต้น แต่จะไม่นับรวมถึงซากหรือเศษของพืช ผัก ผลไม้หรือสัตว์ที่เกิดจากการทดลองในห้องปฏิบัติการโดยขยะที่ย่อยสลายนี้เป็นขยะที่พบมากที่สุด คือ พบมากถึง ๖๔% ของปริมาณขยะ ทั้งหมดในกองขยะ (กรมควบคุมมลพิษ,๒๕๔๘)

ขยะรีไซเคิล (Recyclable waste) หรือ มูลฝอยที่ยังใช้ได้ คือ ของเสียบรรจุภัณฑ์ หรือวัสดุเหลือใช้ซึ่งสามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้เช่น แก้ว กระดาษ เศษพลาสติก กล่อง เครื่องดื่มแบบ UHT กระป๋องเครื่องดื่ม เศษโลหะ อะลูมิเนียม ยางรถยนต์เป็นต้น สำหรับขยะรีไซเคิลนี้เป็นขยะที่พบมากเป็นอันดับที่สองในกองขยะ กล่าวคือ พบประมาณ ๓๐% ของปริมาณขยะ ทั้งหมดในกองขยะ (กรมควบคุมมลพิษ,๒๕๔๘)

ขยะอันตราย (Hazardous waste) หรือ มูลฝอยอันตราย คือ ขยะที่มีองค์ประกอบ หรือปนเปื้อนวัตถุอันตรายชนิดต่าง ๆ ซึ่งได้แก่ วัตถุระเบิด วัตถุไวไฟ วัตถุออกซิไดซ์ วัตถุมีพิษ วัตถุที่ทำให้เกิดโรค วัตถุธรรมชาติไวไฟ วัตถุที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรม วัตถุกัดกร่อน วัตถุที่ก่อให้เกิดการระคายเคือง วัตถุอย่างอื่นไม่ว่าจะเป็นเคมีภัณฑ์หรือสิ่งอื่นใดที่อาจทำให้เกิดอันตรายแก่ บุคคล สัตว์พืช ทรัพย์สินหรือสิ่งแวดล้อม เช่น ถ่านไฟฉาย หลอดฟลูออเรสเซนต์ แบตเตอรี่โทรศัพท์เคลื่อนที่ ภาชนะบรรจุสารกำจัดศัตรูพืช กระป๋องสเปรย์บรรจุสีหรือสารเคมีเป็นต้น ขยะอันตรายนี้ เป็นขยะที่มักจะพบได้น้อยที่สุด กล่าวคือ พบประมาณเพียง ๓% ของปริมาณขยะทั้งหมดในกองขยะ (กรมควบคุมมลพิษ,๒๕๔๘)

ขยะทั่วไป (General waste) มูลฝอยทั่วไป คือ ขยะประเภทอื่นนอกเหนือจากขยะย่อยสลาย ขยะรีไซเคิล และขยะอันตราย มีลักษณะที่ย่อยสลายยากและไม่คุ้มค่าสำหรับการนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ เช่น ห่อพลาสติกใส่ขนม ถุงพลาสติกบรรจุผงซักฟอก พลาสติกห่อลูกอม ซองบะหมี่กึ่งสำเร็จรูปถุงพลาสติกเปื้อนเศษอาหาร โฟมเปื้อนอาหาร ฟิล์มเปื้อนอาหาร เป็นต้น สำหรับขยะทั่วไปนี้เป็นขยะที่มีปริมาณใกล้เคียงกับขยะอันตราย กล่าวคือ จะพบประมาณ ๓% ของปริมาณขยะทั้งหมดในกองขยะ (กรมควบคุมมลพิษ,๒๕๔๘)

มูลฝอยติดเชื้อ หมายความว่า มูลฝอยที่มีเชื้อโรคปะปนอยู่ในปริมาณมากหรือมีความเข้มข้นซึ่งถ้ามีการสัมผัสหรือใกล้ชิดกับมูลฝอยนั้นแล้ว สามารถทำให้เกิดโรคได้

กรณีมูลฝอยดังต่อไปนี้ที่เกิดขึ้นหรือใช้ในกระบวนการตรวจวินิจฉัยทางการแพทย์และการรักษาพยาบาล การให้ภูมิคุ้มกันโรคและการทดลองเกี่ยวกับโรค และการตรวจชันสูตรศพหรือซาก สัตว์รวมทั้งในการศึกษาวิจัยเรื่องดังกล่าว ให้ถือว่าเป็นมูลฝอยติดเชื้อ (กฎกระทรวงสาธารณสุขว่า) ด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ,๒๕๔๕)

(๑) ซากหรือชิ้นส่วนของมนุษย์หรือสัตว์ที่เป็นผลมาจากการผ่าตัด การตรวจชันสูตรศพ หรือซากสัตว์และใช้สัตว์ทดลอง

(๒) วัสดุของมีคม เช่น เข็ม ใบมีกระบอกฉีดยา หลอดแก้ว ภาชนะที่ทำด้วยแก้ว สไลด์และกระจกปิดสไลด์

(๓) วัสดุซึ่งสัมผัสหรือสงสัยว่าจะสัมผัสกับเลือด ส่วนประกอบของเลือด ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากเลือด สารนำจากร่างกายของมนุษย์หรือสัตว์ หรือวัคซีนที่ทำจากเชื้อโรคที่มีชีวิต เช่น สำลีผ้า ก๊อสม ผ้าต่างๆ และท่อยาง

(๔) มูลฝอยทุกชนิดที่มาจากห้องรักษาผู้ป่วยติดเชื้อร้ายแรง

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลทั่วไป

๑. ด้านกายภาพ

องค์การบริหารส่วนตำบลด่าน ได้ยกฐานะจากสภาตำบลเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๔๐ ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ ๘ ตำบลด่าน อำเภอราชไศล จังหวัดศรีสะเกษ ตั้งห่างจากอำเภอราชไศล ไปทางทิศตะวันตกประมาณ ๒๐ กิโลเมตร

เนื้อที่

มีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ ๒๖ ตารางกิโลเมตร หรือ ๒๒,๕๐๐ ไร่ โดยมีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลหนองบัวแดง อำเภอกีลาลาด จังหวัดศรีสะเกษ

ทิศใต้ ติดต่อกับ ลำน้ำมูลและเขตอำเภอรันบุรี จังหวัดสุรินทร์

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลหนองแค อำเภอราชไศล จังหวัดศรีสะเกษ

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ตำบลยางคำ อำเภอโพธิ์ทราย จังหวัดร้อยเอ็ด

๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศของตำบลด่าน โดยทั่วไปเป็นทุ่งนา สลับกับป่า สภาพดินเป็นดินร่วนปนทรายมีหนองน้ำกระจายอยู่ทั่วพื้นที่ และบางพื้นที่ก็ขุดสระเพื่อทำการเกษตร ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตรกรรมเพาะปลูก และเลี้ยงสัตว์ ทำนาปลูกข้าว

๑.๓ ลักษณะภูมิอากาศ

สภาพอากาศทั่วไปของเขตพื้นที่ตำบลด่านมีความคล้ายคลึงภูมิอากาศตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง โดยทั่วไปจำแนกได้ดังนี้

ฤดูร้อน เริ่มต้นเดือนกุมภาพันธ์ – เมษายน อากาศร้อนจัดและแล้งจัดติดต่อกันเป็นระยะเวลานาน ความชื้นในอากาศมีน้อย และมีพายุฤดูร้อนเป็นบางช่วงที่มีคลื่นความร้อนปกคลุม อุณหภูมิสูงสุดประมาณ ๓๕ – ๔๐ องศาเซลเซียส

ฤดูฝน เริ่มต้นระหว่างเดือนพฤษภาคม – ตุลาคม อากาศร้อนและมีพายุฝนฟ้าคะนองลมแรงกว่าปีที่แล้ว และมีภาวะฝนทิ้งช่วงในบางช่วง ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๖๓๐.๑ มิลลิเมตร ต่อปี

ฤดูหนาว เริ่มต้นระหว่างเดือนพฤศจิกายน – มกราคม อุณหภูมิต่ำสุดประมาณ ๑๕ องศา

เซลเซียส

๒. ด้านการเมือง/การปกครอง

๒.๑ เขตการปกครอง

ตำบลด่าน มีจำนวนหมู่บ้าน ทั้งหมู่บ้าน ๑๓ หมู่บ้านและมีผู้นำชุมชน ได้แก่

หมู่ที่ ๑ บ้านด่าน	ผู้ใหญ่บ้าน ชื่อ นายอภิชาติ ไหมพรม
หมู่ที่ ๒ บ้านหนองบ่อ	ผู้ใหญ่บ้าน ชื่อ นายขอนแก่น ยอดภิรมย์
หมู่ที่ ๓ บ้านด่าน	<u>กำนันตำบล</u> ชื่อ นายประสิทธิ์ ไหมพรม
หมู่ที่ ๔ บ้านดงแดง	ผู้ใหญ่บ้าน ชื่อ นายทองวัน อาจสาธิต
หมู่ที่ ๕ บ้านคลีตุน	ผู้ใหญ่บ้าน ชื่อ นายทวี สันวัง
หมู่ที่ ๖ บ้านหนองซำไฮ	ผู้ใหญ่บ้าน ชื่อ นายวิศิษฐ์ ครอบคง
หมู่ที่ ๗ บ้านโนนเจริญ	ผู้ใหญ่บ้าน ชื่อ นายวิว ทัพส่วย
หมู่ที่ ๘ บ้านโนนสังข์	ผู้ใหญ่บ้าน ชื่อ นายปัญญา เชื้อกล้า
หมู่ที่ ๙ บ้านดงแดง	ผู้ใหญ่บ้าน ชื่อ นายอำนาจ สังข์ดวง
หมู่ที่ ๑๐ บ้านด่านรังสรรค์	ผู้ใหญ่บ้าน ชื่อ นายธเนศ กระจำจาสด
หมู่ที่ ๑๑ บ้านหนองแห้ว	ผู้ใหญ่บ้าน ชื่อ นายบุญส่ง จันทะศร
หมู่ที่ ๑๒ บ้านดงเจริญ	ผู้ใหญ่บ้าน ชื่อ นายประสงค์ จันทรคำ
หมู่ที่ ๑๓ บ้านธาตุเจริญ	ผู้ใหญ่บ้าน ชื่อ นางกัญญา มงคล

๒.๒ การเลือกตั้ง

องค์การบริหารส่วนตำบลด่าน มีทั้งหมด ๑๓ หมู่บ้าน ประชาชนให้ความร่วมมือด้านการเลือกตั้งเป็นอย่างดี เช่น การเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในปีพ.ศ. ๒๕๖๔ ประชาชนมาใช้สิทธิเลือกตั้ง จำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๓,๐๙๘ คน จากผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งสิ้น จำนวน ๔,๐๔๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๖.๕๗% จำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน จำนวน ๓,๐๙๘ คน จากผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งสิ้น จำนวน ๔,๐๔๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๖.๕๗%

จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง (ข้อมูลเมื่อวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๔)

-จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ๓,๐๙๘ คน

-จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ๓,๐๙๘ คน

จำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง ครั้งล่าสุด (พ.ศ. ๒๕๖๖)

-จำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ๓,๐๙๘ คน จากผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งสิ้น ๔,๐๔๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๖.๕๗

๓. ประชากร

๓.๑ ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนครัวเรือน	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม
๑	บ้านด่าน	๑๐๔	๑๘๖	๑๖๐	๓๔๖
๒	บ้านหนองบ่อ	๑๑๐	๒๖๕	๒๑๗	๔๘๒
๓	บ้านด่าน	๙๓	๑๖๑	๑๘๒	๓๔๓
๔	บ้านดงแดง	๙๗	๑๙๙	๑๔๖	๓๔๕
๕	บ้านคลีตุ่น	๑๕๕	๓๑๕	๓๓๘	๖๕๓
๖	บ้านหนองชำไฮ	๑๐๓	๒๐๑	๒๑๓	๔๑๔
๗	บ้านโนนเจริญ	๑๒๓	๒๔๖	๒๖๔	๕๑๐
๘	บ้านโนนสังข์	๑๐๑	๑๘๗	๒๑๔	๔๐๑
๙	บ้านดงแดง	๗๘	๑๗๒	๑๗๑	๓๔๓
๑๐	บ้านด่าน	๘๗	๑๙๔	๑๘๕	๓๗๙
๑๑	บ้านหนองแห้ว	๓๐	๖๗	๖๘	๑๓๕
๑๒	บ้านดงเจริญ	๗๙	๑๖๘	๑๕๒	๓๒๐
๑๓	บ้านธาตุเจริญ	๘๐	๑๒๔	๑๔๓	๒๖๗
รวมทั้งสิ้น		๑,๒๔๐	๒,๔๘๕	๒,๔๕๓	๔,๙๓๘

๔. สภาพทางสังคม

๔.๑ การศึกษา

- โรงเรียนประถมศึกษา	๓	แห่ง
- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	๑	แห่ง
- โรงเรียนมัธยมศึกษา	๑	แห่ง
- โรงเรียนอาชีวศึกษา	-	แห่ง
- โรงเรียน / สถาบันชั้นสูง	-	แห่ง
- ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน	๑๓	แห่ง

๔.๒ สาธารณสุข

- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ๑ แห่ง
- ร้านขายยาแผนปัจจุบัน - แห่ง
- อัตราการมีและใช้ส้วมราดน้ำ ร้อยละ ๑๐๐

๔.๓ อาชญากรรม

องค์การบริหารส่วนตำบลด่าน ไม่มีเหตุอาชญากรรมเกิดขึ้น แต่มีเหตุการณ์ลักขโมยทรัพย์สินประชาชน และทำลายทรัพย์สินของราชการ ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลด่านก็ได้ดำเนินการป้องกันการเกิดเหตุดังกล่าว จากการสำรวจข้อมูลพื้นฐานพบว่า ส่วนมากครัวเรือนมีการป้องกันอุบัติภัยอย่างถูกต้อง มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ปัญหาคือจากการสำรวจข้อมูลที่สำรวจพบว่าการป้องกันอุบัติเหตุ อาชญากรรม วิธีการแก้ปัญหาขององค์การบริหารส่วนตำบลด่าน ปีงบประมาณ ๒๕๕๘ นั้น ได้รับเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ โครงการติดตั้งกล้องวงจรปิด รวมทั้งได้ตั้งจุดตรวจ จุดสกัด จุดบริการ ในช่วงเทศกาลที่มีวันหยุดหลายวันเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชน แต่ปัญหาที่พบเป็นประจำคือ การทะเลาะวิวาทกับกลุ่มวัยรุ่น โดยเฉพาะในสถานที่จัดงานดนตรี งานมหรสพ เป็นปัญหาที่ชุมชนได้รับผลกระทบเป็นอย่างมาก การแก้ไขปัญหา คือการแจ้งเตือนให้ผู้ปกครองดูแลบุตรหลานของตนเอง ประชาสัมพันธ์ให้ทราบถึงผลกระทบ ผลเสียหาย และโทษที่ได้รับจากการเกิดเหตุทะเลาะวิวาท การขอความร่วมมือไปยังผู้นำ การขอคำสั่งจากตำรวจ ผู้นำ อพปร. เพื่อระงับเหตุไม่ให้เกิดความรุนแรง แต่จะไม่ให้เกิดขึ้นเลยยังเป็นปัญหาที่ปัจจุบันไม่สามารถที่จะแก้ไขได้ ทั้งที่มีการร่วมมือกันหลายฝ่าย เป็นเรื่องที่ทางองค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องหาวิธีที่จะแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนต่อไปตามอำนาจหน้าที่ที่สามารถดำเนินการได้

๔.๔ ยาเสพติด

ปัญหายาเสพติดในตำบลด่าน จากการที่สถานีตำรวจภูธรราชสีไศล ได้แจ้งให้กับองค์การบริหารส่วนตำบลด่านทราบนั้น พบว่าในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลด่าน มีผู้ติดยาเสพติดแต่เมื่อเทียบกับพื้นที่อื่นถือว่าอยู่ในระดับต้นๆของอำเภอราชสีไศล และยังพบผู้ค้า เหตุผลก็เนื่องมาจากการอยากรู้อยากลองของกลุ่มเด็กวัยรุ่นในพื้นที่ การแก้ไขปัญหายาขององค์การบริหารส่วนตำบลด่าน สามารถทำได้เฉพาะตามอำนาจหน้าที่เท่านั้น เช่น การรณรงค์ การประชาสัมพันธ์ การแจกเบาะแส การฝึกอบรมให้ความรู้ ถ้านอกเหนือจากอำนาจหน้าที่ก็เป็นเรื่องของอำเภอหรือตำรวจแล้วแต่กรณี ทั้งนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลด่านก็ได้ให้ความร่วมมือมาโดยตลอด

๔.๕ การสังคมสงเคราะห์

องค์การบริหารส่วนตำบลด่าน ได้ดำเนินการด้านสังคมสงเคราะห์ ดังนี้

- (๑) ดำเนินการจ่ายเบี้ยยังชีพให้กับผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ป่วยเอดส์
- (๒) รับลงทะเบียนและประสานโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด
- (๓) ประสานการทำบัตรผู้พิการ
- (๔) ดำเนินการโครงการเศรษฐกิจชุมชน
- (๕) ดำเนินการโครงการฝึกอบรมทักษะอาชีพให้กับประชาชนทั่วไป
- (๖) ดำเนินโครงการฟื้นฟูคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ผู้พิการ
- (๗) ดำเนินการโครงการสร้างและซ่อมที่อยู่อาศัยให้กับผู้ยากไร้ รายได้น้อย ผู้ด้อยโอกาสไร้ที่พึ่ง
- (๘) อุดหนุนศูนย์พัฒนาครอบครัวชุมชนตำบลด่าน
- (๙) ประสานการให้ความช่วยเหลือของจังหวัด อำเภอ หน่วยงานต่างๆที่ให้การสนับสนุน

๕. ระบบบริการพื้นฐาน

๑. การคมนาคมขนส่ง

ใช้เส้นทางที่สำคัญ คือ ศก ๒๐๘๖ มาทางทิศเหนือของอำเภอราชสีไศล

- ถนนเชื่อมระหว่างหมู่บ้านปัจจุบันส่วนมากเป็นถนน คสล.

- รางระบายน้ำในหมู่บ้านบางเส้นมีปัญหาการอุดตัน เป็นสาเหตุให้น้ำไหลเงินองตามท้องถนน ซึ่งอาจจะเป็นอันตรายในการเดินทางสัญจรไปมาของประชาชน

๒. การไฟฟ้า

การขยายเขตไฟฟ้า ปัจจุบันมีไฟฟ้าใช้ทุกครัวเรือน คิดเป็น ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ปัญหาคือ ไฟฟ้าส่องสว่างทางหรือที่สาธารณะยังไม่สามารถดำเนินการครอบคลุมพื้นที่ได้ทั้งหมด เนื่องจากพื้นที่มีความต้องการให้ติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่างนั้นยังไม่เป็นที่สาธารณะ องค์การบริหารส่วนตำบลด่านจึงไม่สามารถดำเนินการได้เช่นเดียวกับ

ถนน การแก้ปัญหา คือ ประสานความร่วมมือในหลายๆฝ่าย เพื่อที่จะทำความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่ และวิธีการดำเนินการแก้ไขอย่างไร ทั้งนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลด้านก็ได้ตั้งงบประมาณในส่วนนี้ไว้แล้ว และได้แจ้งประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบถึงเหตุผลเพื่อที่จะได้ช่วยกันแก้ไขปัญหาให้กับประชาชน

๓. การประปา

การประปาขององค์การบริหารส่วนตำบลด้าน มีกิจการประปาที่อยู่ในความรับผิดชอบจำนวน ๖ ระบบประปา และอยู่ในความรับผิดชอบของหมู่บ้าน จำนวน ๓ ระบบประปา สามารถบริการน้ำประปาได้ทุกวันคร้วเรือนคิดเป็น ๑๐๐ เปอร์เซนต์ แต่จะมีปัญหาบางช่วงที่เกิดภัยแล้ง น้ำดิบไม่เพียงพอต่อการผลิตน้ำประปา ซึ่งทางองค์การบริหารส่วนตำบลด้าน ได้แก้ไขปัญหาให้ประชาชนได้ องค์การบริหารส่วนตำบลก็ได้นำโครงการเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งน้ำบรรจุในแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อที่จะพิจารณาดำเนินการในปีต่อไป เมื่องบประมาณและความจำเป็นก็สามารถดำเนินโครงการต่อเนื่อง เพื่อสนองต่อความต้องการของประชาชนต่อไป แหล่งน้ำดิบที่ใช้ผลิตน้ำประปาได้จาก แม่น้ำมูล แหล่งน้ำใต้ดิน

๔. โทรศัพท์

ปัจจุบันในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลด้าน ไม่มีโทรศัพท์สาธารณะ เนื่องจากประชาชนนิยมใช้โทรศัพท์ส่วนบุคคลแทน ซึ่งสามารถติดต่อสื่อสารได้รวดเร็ว และสามารถใช้บริการอินเทอร์เน็ตได้ เช่น โทรศัพท์มือถือ สำหรับสถานที่ราชการ และยังคงใช้ระบบโทรศัพท์พื้นฐานในการติดต่อสื่อสารอยู่

๕. ระบบโลจิสติกส์ (Logistics) หรือการขนส่ง

- ที่ทำการไปรษณีย์อำเภอราษีไศล และบริษัทรับ – ส่งพัสดุ เอกชน

๖. ระบบเศรษฐกิจ

๑ การเกษตร

พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลด้าน ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยมีกิจกรรมการเกษตรที่สำคัญ ได้แก่ ทำนา ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์

พื้นที่ทางการเกษตรของ ตำบลด้าน		
ประเภทอาชีพ	จำนวนพื้นที่	หมายเหตุ
ทำนา	๑๐,๙๓๒ ไร่	นาปี
ทำไร่	๑๕๕ ไร่	
ปลูกพืชผัก	๒๕ ไร่	
ทำสวนยางพารา	๔๒ ไร่	
รวมพื้นที่การเกษตร	๔๒ ไร่	

ข้อมูล : งานเกษตร สำนักปลัด

๒ การประมง

องค์การบริหารส่วนตำบลด่าน มีพื้นที่ติดแม่น้ำมูลซึ่งเป็นแม่น้ำแหล่งสำคัญ จึงมีการเลี้ยงปลาในกระชังและมีการทำประมงแบบพื้นบ้าน

๓ การปศุสัตว์

การปศุสัตว์ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลด่าน เป็นการเลี้ยงสัตว์ในครัวเรือนซึ่งเป็นอาชีพเสริมรองจากการทำนา เช่น การเลี้ยงควาย การเลี้ยงวัว การเลี้ยงสุกร การเลี้ยงแพะ เป็นต้น เพื่อจำหน่ายและบริโภคเองในครัวเรือน

๔ การบริการ

การบริการในพื้นที่ตำบลด่าน มีสถานบริการหลายประเภท ดังนี้

๔.๑ ร้านอาหาร	๕	แห่ง
๔.๒ ปั๊มน้ำมัน	๓	แห่ง
๔.๓ โรงสี	๑๔	แห่ง
๔.๔ ร้านซ่อมรถ	๗	แห่ง
๔.๕ ร้านอัดฉีดรถยนต์	๒	แห่ง

๕ การท่องเที่ยว

แหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ตำบลด่านมี ๒ แห่ง คือ ทำนํ้ามูลบ้านดงแดง และพระธาตุสีดา ซึ่งเป็นสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญในตำบลด่าน

๖ อุตสาหกรรม

ในพื้นที่ตำบลด่านมีโรงงานอุตสาหกรรม ๑ แห่ง คือ โรงงานผลิตแอสฟัลติกส์คอนกรีต ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ ๑๑ บ้านหนองแห้ว

๗ การพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ

๑. การพาณิชย์

โรงผลิตน้ำดื่ม	จำนวน ๑ แห่ง
ร้านค้า	จำนวน ๔๒ แห่ง

๒. องค์กร / กลุ่มอาชีพ

กลุ่ม	ที่ตั้ง	จำนวนสมาชิก (ราย)	กิจกรรม
กลุ่มทอผ้าไหม	๕	๔๐	ทอผ้าไหม
กลุ่มทอเสื่อกก	๑,๑๓	๔	ทอเสื่อจากต้นกก
กลุ่มทำปลาสาม	๘	๓๐	แปรรูปปลาที่ได้จากการประมง พื้นบ้าน

๘ แรงงาน

ประชาชนในตำบลด่านส่วนมากประกอบอาชีพเกษตรกรรม แรงงานในพื้นที่ส่วนมากก็จะเป็นแรงงานในภาคการเกษตร รับจ้างทั่วไป และวัยแรงงานบางส่วนก็ออกไปทำงานยังต่างจังหวัดที่เป็นพื้นที่อุตสาหกรรม

๗. ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

๗.๑ การนับถือศาสนา

ประชากรส่วนใหญ่ในเขตตำบลด่าน ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ซึ่งมีวัดอยู่ในตำบลด่านจำนวน ๖ วัด

๗.๒ ประเพณีและงานประจำปี

งานประเพณีในตำบลด่าน มีดังต่อไปนี้

- บุญคุณลาน
- นมัสการพระธาตุสีดา (๑๕ ค่ำ เดือน ๓)
- บุญผะเหวด
- บุญเลี้ยงบ้าน
- ประเพณีบุญบั้งไฟประจำปี
- บุญซำฮะ (บุญบ้าน)
- ประเพณีเข้าพรรษา
- ประเพณีออกพรรษา
- ประเพณีแข่งเรือยาวประจำปี

๗.๓ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประชาชนในเขตพื้นที่ได้อนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้แก่ การทอผ้าไหม กสนทอเสื้อจากต้นกก สานแห การถนอมอาหาร

ภาษาถิ่น ประชาชนทั้งหมดในตำบลด้านพูดภาษาอีสาน

๗.๔ OTOP สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

สินค้า OTOP ในตำบลด้านมีดังนี้

- ผ้าไหม
- ปลาร้า
- เสื่อกก
- หมวก เครื่องจักสาน

๘. ทรัพยากรธรรมชาติ

๘.๑ น้ำ

แหล่งน้ำที่สำคัญในพื้นที่ตำบลด้านที่สำคัญ คือ แม่น้ำมูล เป็นแหล่งน้ำที่หล่อเลี้ยงวิถีชีวิตของชาวตำบลด้าน

๘.๒ ป่าไม้

ป่าไม้สำคัญในพื้นที่ของตำบลด้าน คือ ป่าสงวนแห่งชาติดงแดง

๘.๓ ภูเขา

ในพื้นที่ตำบลด้านไม่มีภูเขา

๘.๕ ข้อมูลการจัดการขยะในตำบล

ประชาชนมีการบริหารจัดการขยะในครัวเรือนด้วยตนเอง

ส่วนที่ ๓

โครงการ/กิจกรรมแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๗

องค์การบริหารส่วนตำบลด่าน อำเภอราชไสล จังหวัดศรีสะเกษ

มาตรการที่ ๑ : ด้านการจัดการขยะต้นทาง

ที่	เป้าหมายของอปท.	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
๑	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการออกข้อบัญญัติการจัดการมูลฝอย	มีการออกข้อบัญญัติการจัดการขยะมูลฝอย	สำนักปลัด
๒	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการจัดกิจกรรมให้เครือข่าย “อาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก” เข้าร่วมอย่างน้อย ๔ ครั้งต่อปี	(๑) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รับสมัคร “อาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก (อถล.)” และอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย การปกป้อง และรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของตนเอง (๒) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีโครงการ/กิจกรรมรณรงค์สร้างจิตสำนึกในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย โดยให้อาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก (อถล.) เข้าร่วมอย่างน้อยปีละ ๔ ครั้งดังนี้ (๒.๑) จัดกิจกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนเริ่มตั้งแต่การลดการเกิดขยะมูลฝอย การคัดแยกขยะมูลฝอยการใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอย และการรวบรวมขยะมูลฝอยเพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกในการเก็บขนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	สำนักปลัด

ที่	เป้าหมายของอปท.	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
		(๒.๒) การจัดกิจกรรมการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของหมู่บ้าน/ชุมชน เช่น นัดเวลาเก็บขยะมูลฝอย เก็บกวาดขยะมูลฝอย เป็นต้น (๒.๓) สอดส่องดูแล ฝักระวัง และรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของหมู่บ้าน/ชุมชน รวมทั้งสถานการณ์การจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่ (๒.๔) เผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจกรรมการลดและคัดแยกขยะ เช่น กิจกรรม Big Clening Day กิจกรรมรณรงค์ให้ประชาชนในพื้นที่ลดการใช้ถุงพลาสติก โฟม และเลือกใช้ผลิตภัณฑ์และบรรจุที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมหรือกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ด้านสิ่งแวดล้อมต่อชุมชน เป็นต้น (๒.๕) เป็นสื่อกลางในการประชาสัมพันธ์เพื่อขอความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ เช่น ภาคราชการ ภาคการศึกษา ภาคศาสนา ภาคเอกชน และภาคประชาชน ให้มีส่วนร่วมในการสนับสนุนในการจัดการมูลฝอยในหมู่บ้าน/ชุมชน	
๓	หมู่บ้าน/ชุมชน มีการคัดแยกขยะมูลฝอยชุมชนที่ต้นทาง	(๑) มีการคัดแยกขยะ ๔ ประเภท โดยการส่งเสริมให้มีการคัดแยกขยะในหน่วยงาน หมู่บ้าน ชุมชน การนำขยะรีไซเคิลมาใช้ซ้ำ หรือการนำมาผลิตเป็นสิ่งประดิษฐ์ต่างๆ เพื่อใช้ประโยชน์ต่อไป การจัดทำถังขยะเปียกเพื่อรองรับขยะอินทรีย์ การคัดแยกขยะอันตราย เช่น ขยะอิเล็กทรอนิกส์ขนาดเล็ก รวมถึงการจัดกิจกรรม เช่นการทำปุ๋ยจากขยะอินทรีย์ (ขยะเป็นปุ๋ย) กองทุนขยะของผู้สูงอายุ	สำนักปลัด

ที่	เป้าหมายของอปท.	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
		ผ้าป่าขยะรีไซเคิล ขยะแลกไข่ ขยะแลกสิ่งของ ขยะแลกภาษี ธนาคารขยะชุมชน ธนาคารขยะโรงเรียน ศูนย์รีไซเคิลชุมชน หรือ กลุ่มการแปรรูปผลิตภัณฑ์รีไซเคิล เป็นต้น (๒) มีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้กับประชาชนในชุมชนรวมถึง ผู้ประกอบการในท้องถิ่น เกี่ยวกับการคัดแยกขยะประเภทต่างๆ เช่นการจัดการกับขยะทั่วไป การคัดแยกขยะรีไซเคิลกลับมาใช้ ประโยชน์ รวมถึงการลดขยะประเภทใช้ครั้งเดียว (single use) และแนวทางในการจัดการกับขยะรีไซเคิลที่มีในครัวเรือน หรือสถาน ประกอบการ การจัดการกับขยะอินทรีย์ เพื่อรองรับมูลฝอย ประเภทอาหารจากครัวเรือน หรือการนำมาทำเป็นปุ๋ยหมัก เป็น ต้น	
๔	ครัวเรือน มีการจัดทำถังขยะเปียกลดโลกร้อน	(๑) องค์รปกครองส่วนท้องถิ่น สํารวจข้อมูลครัวเรือนที่มีอยู่ ทั้งหมดตามจำนวนที่มีผู้อาศัยอยู่จริง (๒) องค์รปกครองส่วนท้องถิ่น สํารวจข้อมูลครัวเรือนมีความ พร้อมและไม่มีความพร้อมในการจัดทำถังขยะเปียก (๓) องค์รปกครองส่วนท้องถิ่น แนะนำ ส่งเสริม และขอความ ร่วมมือให้ครัวเรือนจัดทำถังขยะเปียก สำหรับครัวเรือนที่มีบริเวณ หรือพื้นที่ในการจัดทำถังขยะเปียกครัวเรือนได้ รวมถึงสาธิต วิธีการใช้งาน (๔) องค์รปกครองส่วนท้องถิ่น จัดทำประกาศขอความร่วมมือ ประชาชนที่มีความต้องการนำขยะเปียกไปใช้ประโยชน์ เช่น เลี้ยงสัตว์ ทำปุ๋ยอินทรีย์ และลงทะเบียนเพื่อเชิญชวนนำขยะไปใช้ ประโยชน์	สำนักปลัด

ที่	เป้าหมายของอปท.	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
		(๕) องค์รปกครองส่วนท้องถิ่น จัดทำถังขยะเปียกรวมสำหรับครัวเรือนที่ไม่มีบริเวณหรือพื้นที่ในการจัดทำถังขยะเปียกครัวเรือนได้ และจัดทำแผนเก็บขนประกาศให้ประชาชนทราบ (๖) องค์รปกครองส่วนท้องถิ่น จัดเก็บขยะเปียกที่ครัวเรือนคัดแยกไว้ดำเนินการตามกระบวนการต่อไป (๗) จัดหาสถานที่กลางสำหรับจัดทำภาชนะรองรับขยะเปียกเพื่อเป็นจุดรวบรวมขยะเปียกจากชุมชน โดย องค์รปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนดวัน เวลา และเส้นทางการจัดเก็บ (๘) องค์รปกครองส่วนท้องถิ่น จัดทำจุดรวบรวมขยะเปียกในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและโรงเรียน (๙) องค์รปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ความรู้แก่เด็ก นักเรียน และประชาชนในชุมชนเรื่องการบริหารจัดการขยะ	

มาตรการที่ ๒ : ด้านการจัดการขยะกลางทาง

ที่	เป้าหมายของอปท.	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
๑	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีภาชนะรองรับขยะมูลฝอยแบบแยกประเภทในที่สาธารณะ และหรือสถานที่ท่องเที่ยวทุกแห่ง	(๑) สำรวจสวนสาธารณะและสถานที่ท่องเที่ยวในพื้นที่รับผิดชอบ เพื่อประเมินสถานการณ์และเตรียมการจัดหาภาชนะรองรับขยะมูลฝอย (๒) จัดหาภาชนะรองรับขยะมูลฝอยแบบแยกประเภทในสวนสาธารณะและสถานที่ท่องเที่ยวในพื้นที่รับผิดชอบให้ครบทุกแห่ง	สำนักปลัด
๒	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการวางระบบการเก็บขนขยะมูลฝอยแยกประเภทหรือมีการประกาศมาตรการการจัดการขยะมูลฝอยแยกประเภทให้สอดคล้องกับพื้นที่	(๑) มีการกำหนดวัน เวลา สถานที่ และเส้นทางเก็บขนโดยสามารถทำเป็นปฏิทินการเก็บขน มีการเก็บขนแบบแยกประเภท ตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.๒๕๓๕ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๙ (๒) การรับฟังความคิดเห็นของประชาชน โดยการทำประชาพิจารณ์ (Public Hearing) เพื่อแจ้งให้ประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทราบโดยทั่วกัน	สำนักปลัด
๓	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการขนขยะอันตรายชุมชน ไปยังจุดรวบรวมขยะอันตรายของจังหวัดหรือมีการนำส่งไปให้บริษัทเอกชนนำไปกำจัด	(๑) จัดให้มีจุดรวบรวมหรือถังขยะอันตรายชุมชนอย่างน้อย หมู่บ้าน/ชุมชน ละ ๑ แห่ง (๒) การขนขยะอันตรายชุมชนไปยังจุดรวบรวมขยะอันตรายของจังหวัด เพื่อรวบรวมและนำส่งไปกำจัดต่อไป	สำนักปลัด

ที่	เป้าหมายของอปท.	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
		(๓) มีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้กับประชาชนในชุมชนและผู้ประกอบการในท้องถิ่น เกี่ยวกับขยะอันตรายชุมชนประเภทต่างๆ การจัดการขยะอันตรายชุมชนจากการทิ้งหรือกำจัดขยะอันตรายชุมชนไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการและจตุรบรรณขยะอันตรายของชุมชน (๔) มีการกำหนดวัน เวลา สถานที่ และเส้นทางเก็บขนขยะอันตรายชุมชน โดยสามารถทำเป็นปฏิทินการเก็บขนพร้อมทั้งแจ้งให้ประชาชนในชุมชนทราบ	
๔	หมู่บ้าน/ชุมชน มีการติดตั้งถังขยะหรือจตุรบรรณขยะติดเชื้อ ตามมาตรการการจัดการขยะในช่วงสถานการณ์ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Covid-๑๙)	(๑) จัดให้มีจตุรบรรณหรือถังขยะติดเชื้อหรือจตุรบรรณขยะติดเชื้อ อย่างน้อยหมู่บ้าน/ชุมชน ละ ๑ แห่ง (๒) มีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้กับประชาชนในชุมชนเกี่ยวกับขยะติดเชื้อประเภทต่างๆ การจัดการขยะติดเชื้อและการประชาสัมพันธ์จตุรบรรณขยะหน้ากากอนามัยและหน้ากากผ้าของชุมชน	สำนักปลัด

มาตรการที่ ๓ : ด้านการจัดการขยะปลายทาง

ที่	เป้าหมายของอปท.	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
๑	ขยะมูลฝอยชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ	(๑) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดอบรมการสร้างนวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์จากขยะแก่ประชาชนเพื่อสร้างแรงบันดาลใจ เช่น โซฟาถังขยะ โต๊ะเก้าอี้เครื่องใช้ภายในบ้านจากไม้เก่า ไม้กวาดจากเศษพลาสติก เต้าเผาไร้ควัน การทำสารบำรุงดินจากไส้เดือนดิน เป็นต้น (๒) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนเห็นคุณค่าของขยะก่อนนำไปทิ้งอย่างไรประโยชน์ เช่น ผ้าป่าขยะรีไซเคิล การล่องเรือเก็บขยะ กิจกรรม (Big Cleaning Day) กิจกรรมทำสารบำรุงดิน น้ำหมักชีวภาพ กิจกรรมร้านรับซื้อของเก่าสีเขียว กิจกรรมธนาคารขยะชุมชน ธนาคารขยะโรงเรียน ศูนย์รีไซเคิลชุมชน กิจกรรมขยะแลกไข่/สิ่งของ กิจกรรมตลาดนัดมือสอง เป็นต้น (๓) สถานศึกษาและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และโรงเรียนในสังกัด สพฐ. ตลอดจนสถาบันการศึกษาในพื้นที่ จัดกิจกรรมให้ความรู้ ๓ Rs หรือ ๓ช. ให้แก่เด็กนักเรียน และนักศึกษา เช่น วิธีการลดปริมาณขยะและคัดแยกขยะ การนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ เป็นต้น ทั้งนี้ให้มีการอำนวยความสะดวกให้แก่โรงเรียนสถานศึกษา วัด หรือหน่วยงานราชการในพื้นที่ โดยการจัดตั้งภาชนะรองรับแบบแยกประเภท เพื่อเป็นการส่งเสริมให้มีการคัดแยกขยะ	สำนักปลัด

ที่	เป้าหมายของอปท.	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
		(๔) ขอความร่วมมือ “ประชารัฐ” ตั้งแต่ภาคราชการ ภาคเอกชน ภาคการศึกษา ภาคศาสนา ภาคประชาสังคม/ภาคประชาชน ร่วมดำเนินการขับเคลื่อนการจัดกิจกรรมลดการใช้ถุงพลาสติก โฟม และบรรจุภัณฑ์ใช้ครั้งเดียว (๕) สนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมที่ให้ผู้คัดแยกขยะมูลฝอยรายย่อย เช่น ซาเล้ง ร้านค้าของเก่า เครือข่ายชุมชน เข้ามาบริการในหมู่บ้าน/ชุมชน (๖) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จัดการรวมกลุ่มประชาชนที่สมัครใจตั้งเป็นกลุ่มบริหารจัดการขยะ และจัดหาสถานที่ทำการกลุ่ม รวมทั้งนัดหมายผู้ค้าของเก่ารับซื้อหรือกลุ่มจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนขยะเป็นเงินหรือสิ่งของที่มีมูลค่าอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง (๗) ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานประกอบการภาคเอกชน ลด ละ เลิก การใช้ถุงพลาสติกและโฟม หรือนำถุงพลาสติกและโฟมกลับมาใช้ประโยชน์ หรือขอความร่วมมือจากภาคเอกชนไม่ใช้ถุงพลาสติกใส่สินค้าและให้สร้างแรงจูงใจให้แก่ประชาชนในการใช้ถุงผ้าแทน (๘) จัดตั้งศูนย์แลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดการขยะมูลฝอยชุมชน (๙) ปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ดำเนินการไม่ถูกต้อง ให้มีการจัดการขยะมูลฝอยอย่างถูกต้องโดยกระบวนการต่างๆ ดังนี้ การฝังกลบเชิงวิศวกรรม การฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล	

ที่	เป้าหมายของอปท.	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
		เตาเผาที่มีระบบกำจัดมลพิษทางอากาศการแปรรูปเพื่อผลิตพลังงาน การหมักปุ๋ย การแปรรูปขยะเป็นเชื้อเพลิง การกำจัดขยะมูลฝอยแบบเชิงกล - ชีวภาพ การฝังกลบแบบเทกองควบคุม (๑๐) ในกรณีที่พื้นที่นั้นๆ ไม่มีระบบการให้บริการจัดเก็บขยะมูลฝอย ให้มีการส่งเสริมประชาชนกำจัดขยะมูลฝอยภายในครัวเรือนอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการโดยคำนึงถึงความเหมาะสมของพื้นที่ ไม่ก่อให้เกิดมลพิษและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	
๒	ขยะอันตรายชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ	(๑) ในระหว่างรวบรวมขยะมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายเพื่อรอกำจัด อปท.มีสถานที่จัดเก็บที่ได้มาตรฐานและปลอดภัย (๒) ขนขยะอันตรายชุมชนไปยังจุดรวบรวมขยะอันตรายของจังหวัด เพื่อรวบรวมและนำส่งไปกำจัดต่อไป	สำนักปลัด
๓	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่มีขยะติดเชื้อตกค้างตามมาตรการการจัดการขยะในช่วงสถานการณ์การระบาดของโรคติดต่อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙)	(๑) มีการวางระบบการขนขยะหน้ากากอนามัยและหน้ากากผ้าขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไปรวบรวมกับขยะติดเชื้อของสถานพยาบาลเช่น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เป็นต้น เพื่อนำส่งกำจัดต่อไป (๒) มีการดำเนินการจัดเก็บและกำจัดมูลฝอยติดเชื้อให้ถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด โดยอาจนำส่งสถานที่กำจัดมูลฝอยติดเชื้อ ที่ได้ดำเนินการประสานหน่วยงานที่มีศักยภาพในการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยติดเชื้อได้แก่ โรงงานกำจัดของเสียเฉพาะที่กำจัดโดยกระบวนการเผา โรงงานที่ประกอบกิจการผลิตไฟฟ้าจากขยะชุมชน ขยะอุตสาหกรรมหรือแบบผสมผสานทั้งแบบเผาตรงและใช้เชื้อเพลิง RDF และโรงงานที่ประกอบกิจการผลิตปูนซีเมนต์ มาสนับสนุนการจัดการขยะมูลฝอยติดเชื้อให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น	สำนักปลัด

มาตรการที่ ๔ : ด้านการบริหารจัดการ

ที่	เป้าหมายของอปท.	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
๑	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการบันทึกข้อมูลปริมาณขยะที่เกิดขึ้นอย่างถูกต้องในระบบสารสนเทศด้านการจัดการขยะมูลฝอย	(๑) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บันทึกและยืนยันข้อมูลในระบบสารสนเทศด้านการจัดการขยะมูลฝอย (มฝ.๒)	สำนักปลัด
๒	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการรายงานข้อมูลการบริหารจัดการมูลฝอยติดเชื้อชุมชนอย่างถูกต้อง	(๑) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการรายงานข้อมูลการจัดการมูลฝอยติดเชื้อชุมชนให้แก่จังหวัดอย่างถูกต้องและครบถ้วน	สำนักปลัด

มาตรการ แนวทาง และกิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน

ตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง

ที่	กิจกรรมหลัก	ผู้รับผิดชอบหลัก	ผู้สนับสนุนกิจกรรม
๑	ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ สร้างความตระหนักให้บุคลากรในสังกัด เด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไป เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาขยะมูลฝอย ตั้งแต่ต้นทางจนถึงปลายทาง	สำนักปลัด	-สำนักปลัด -กองคลัง -ภาคเอกชน -ภาคประชาชน
๒	รณรงค์ประชาสัมพันธ์การลด การคัดแยกขยะมูลฝอย การลดใช้ถุงพลาสติก การใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในสำนักงานอย่างเป็นรูปธรรม	สำนักปลัด	-สำนักปลัด -กองคลัง -ภาคเอกชน -ภาคประชาชน
๓	สำนักงานจัดให้มีภาชนะรองรับมูลฝอยแบบแยกประเภทให้เพียงพอในสำนักงาน	สำนักปลัด	-สำนักปลัด -กองคลัง
๔	จัดกิจกรรม การลดและคัดแยกขยะมูลฝอยให้กับนักท่องเที่ยวเพื่อไม่ก่อให้เกิดมลพิษและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	สำนักปลัด	-สำนักปลัด -กองคลัง -ภาคเอกชน -ภาคประชาชน

มาตรการ แนวทาง และกิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน

ตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง

ที่	กิจกรรมหลัก	ผู้รับผิดชอบหลัก	ผู้สนับสนุนกิจกรรม
๕	สร้างความรู้ ความเข้าใจในทุกระดับของสถานศึกษาเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย	สำนักปลัด	-ทุกส่วนราชการ -ภาคเอกชน -ภาคประชาชน
๖	ศึกษา วิจัย ประยุกต์ และพัฒนาทางเลือกในการใช้เทคโนโลยีการจัดการที่เหมาะสมกับพื้นที่ ปริมาณ และองค์ประกอบของขยะมูลฝอย รวมถึงส่งเสริมและขับเคลื่อนให้เกิดการรวมกลุ่มพื้นที่การจัดการขยะมูลฝอย (Clusters) อย่างมีประสิทธิภาพ	สำนักปลัด	-ทุกส่วนราชการ -ภาคเอกชน -ภาคประชาชน
๗	พัฒนาระบบฐานข้อมูลและการรายงานข้อมูลการบริหารจัดการขยะมูลฝอย	สำนักปลัด	-ทุกส่วนราชการ -ภาคเอกชน -ภาคประชาชน
๘	อบรมและพัฒนาบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีขีดความสามารถและศักยภาพในการจัดการขยะมูลฝอย	สำนักปลัด	-ทุกส่วนราชการ -ภาคเอกชน -ภาคประชาชน
๙	สร้างกระบวนการการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนและภาคประชาชนในพื้นที่ ในการเสนอแนะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมตัดสินใจและร่วมมือในการดำเนินการโครงการที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอย	สำนักปลัด	-ทุกส่วนราชการ -ภาคเอกชน -ภาคประชาชน

มาตรการ แนวทาง และกิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน

ตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง

ที่	กิจกรรมหลัก	ผู้รับผิดชอบหลัก	ผู้สนับสนุนกิจกรรม
๑๐	สร้างเครือข่ายในการเฝ้าระวัง ติดตาม และตรวจสอบการจัดการขยะมูลฝอยโดยการมีส่วนร่วมจากภาคประชาชน	สำนักปลัด	-ทุกส่วนราชการ -ภาคเอกชน -ภาคประชาชน
๑๑	ยกย่อง เชิดชูเกียรติ ประกวดและให้รางวัลองค์กรและบุคคลที่มีจิตสำนึกและผลงานการบริหารจัดการขยะมูลฝอย เช่น หมู่บ้าน/ชุมชน/สถานศึกษา/ ภาคเอกชน	สำนักปลัด	-ทุกส่วนราชการ -ภาคเอกชน -ภาคประชาชน